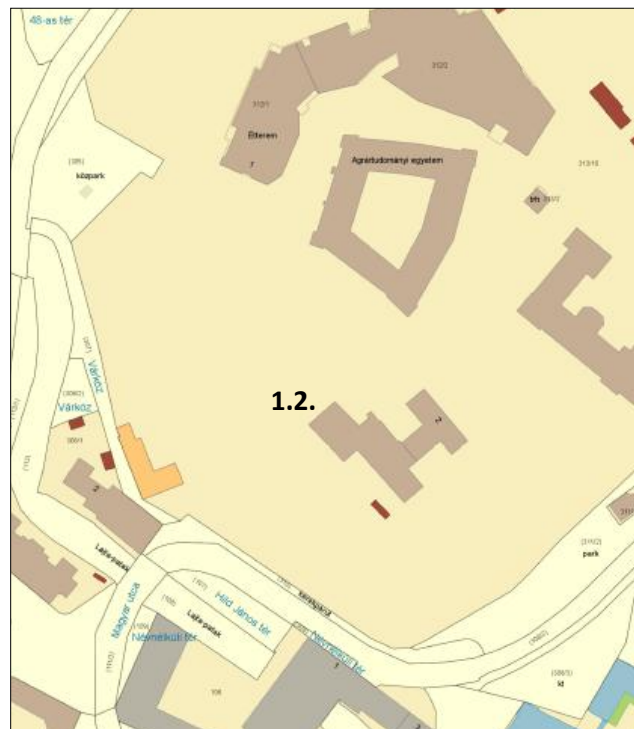

1.2. Várkapu-torony

Cím	Mosonmagyaróvár, Vár tér 2.
Helyrajzi szám	313/10
GPS koordináták	47° 52' 46" N 17° 16' 22" E
Törzsszám	3103
Nyilv. azonosító	18046
Eredeti funkció	Várkapu
Jelenlegi funkció	Turisztikai
Építés ideje	XV-XVI. század
Tervező	
Stílus	Késő gótikus
Adatfelvétel ideje	2022. 02. 15.

1.2. Várkapu-torony

A műemlék leírása

Mintegy 14 méter hosszú a főtengelyében kissé megtört, félkörös dongaboltozatú, kőből és téglából épült várkapu-torony és folyosó. A tört főtengely hadászati jelentősége abban állt, hogy a várat a kapun keresztül nem lehetett közvetlenül belőni. Építéskor két római követ használtak fel itt, amelyet az egykori település közelében állomásozó római XIII. Ikerlégió készített. Eredetijüket ma a Hansági Múzeumban őrzik, az itt látható másolat. A várkapu-folyosó mennyezetén a Szentgyörgyi és Bazini grófok faragott, csillag-domborműves címere látható, amely az eredeti középkori kapu építését a XV. század második felére keltezi. Jelen állapotában XVI. századi vegyes falazású (terméskő, tégl). Mintegy 2 méter magasságig az oldalfalak középkori eredetűek, szabálytalan alakú kő- és téglaboltozatból készültek 7 db kőkeretes, íves záródású ülőfülkével és 140 cm magas kőkeretes ajtónyílással, amelyen a kapu tetejére lehetett följutni. A várudvarhoz csatlakozó szárnyakban egy-egy ajtó- és ablaknyílás látható kőkerettel. Az egykori felvonóhid bejáratánál kőkeretes, félköríves kapunyílás található. A várkapu-toronyhoz ma a XVII. században épült ötnyílású, 38 méter hosszú híd vezet a várakon át, amely eredetileg a teljes épületet körbevette, ma csak a nyugati és déli fél karéja van meg.

A műemlék története

A várkapu-torony és folyosó a XV. századi megépítése óta osztozott a vár történetében. A megerősítések és átépítések során a felvonóhid helyén tömör mellvéddel és kőlapokkal ellátott híd készült. Ennek során eltűnt a kaputorony régi fotókon még látható kő és kovácsoltvas mellvédje, s az 1937-es felújítás során vették le a homlokzat középső részéről azt a címet, amelyet a magyaróvári akadémiát alapító Albert Kázmér szász-tescheni herceg 70. születésnapja alkalmából helyezhettek el. A vár és környéke (60 kat. h. ingatlan) 1940-ben került Habsburg Albrecht főhercegtől a magyar állam tulajdonába, addig örök bérletként rajta működtette az akadémiát. A XIX. századtól kezdve jelentős leletanyag, XV–XVII. századi fegyverek, lőszerszármazat darabok, vastárgyak kerültek elő a várakból, amelyek ma a Hansági Múzeum gyűjteményében találhatóak. 2016. nov. 10-én avatták föl a hídon Fekete István író (1900 – 1970) Trischler Ferenc által készített szobrát. Fekete István 1926-ban a Magyaróvári Gazdasági Akadémián szerzett oklevelet.

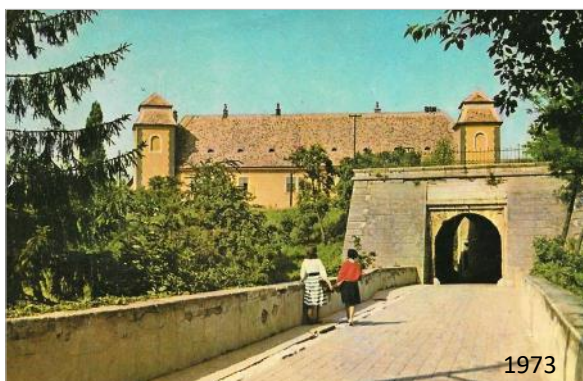
A műemlék állapota

2021-ben a vár rendbetétele után a várkaput is felújították.

1.2. Várkapu-torony

Archív fényképek

Forrásmunkák

1. Lakatos Kálmán – Kováts István: Mosonmagyaróvár városképi és műemléki vizsgálata. Bp., Városépítési Tervező Vállalat, 1954. 36. p.
2. Mosonmagyaróvár városképi és műemléki vizsgálata. (Kézirat a mosonmagyaróvári Huszár Gál Városi Könyvtárban. 196?) 23-24. számozatlan oldal.
3. Aszt Ágnes: Mosonmagyaróvár castrumai. In: Arrabona 44/2. 2006. 33. p.
4. Uzsoki András: Mosonmagyaróvár. Sopron, 1958. 54-56. p.
5. Képek forrása: Dimény Luca, Bella Sándor, archív képek dr. Kalmár Sándor, Ferencz Tibor, Bella Sándor.